

CENA
POSAMEZNEMU IZVODU
10 DIN

SKUPNOST

29. november

29. november, ki je nastal sredi neenake borbe za življenje in smrt, za obstoj in bodočnost, je simbol revolucionarne smelosti in volje naših narodov. Ta praznik proklamacije revolucionarnega preloma s preteklostjo nam nalaga vsako leto nove in še bolj smeje borbe za srečno bodočnost jugoslovanskih narodov. V imenu narodnoosvobodilne borbe, v imenu padlih za revolucijo in socializem, v imenu bodočih naraščajev.

Linija revolucionarnega socialističnega razvoja, ki smo jo nekoč začrtali pod vodstvom tovariša Tita, se neprestano dviga in označuje nove zmage. Naši veliki uspehi v izgradnji socialistične skupnosti so dostojni naših velikih bitk v narodnoosvobodilni vojni. Pomenijo nadaljevanje iste revolucionarne smelosti in volje iz novembrskih vojnih dni v drugih, nič manj zamotanih pogojih.

Ce smo s tem datumom označili ustvaritev svobodne in neodvisne skupnosti jugoslovanskih narodov, tedaj pomeni popolna enakopravnost naših narodov v povojnem obdobju ostvaritev zgodovinske narodne naloge. Enotnost in enakopravnost jugoslovanskih narodov je v vseh povojnih nevarnostih služila in bo vedno služila kot jamstvo varnosti in neodvisnosti te naše, nekoč majhne dežele, ki so jo veliki že tolikokrat ogrožali in delili med seboj.

Vztrajno in dosledno nositi zastavo neodvisnosti, kakor jo mi nosimo, in delovati tako krepko, kakor mi to delamo v borbi za učvrstitev miru in ostvaritev širšega in plodnejšega sodelovanja med narodi, pomeni v polni meri uresničevati in razširjati ideje ter načela iz dni odpora in borbe za neodvisnost in pravice narodov.

Na področju notranje izgradnje smo začeli novo veliko borbo za boljše življenje delovnih ljudi — sedaj gospodarjev materialnih bogastev svoje dežele. Zajeti tako na široko izgradnjo sistema samoupravljanja pomeni globoko posejati seme novega sveta, višjih družbenih socialističnih odnosov, ki spreminjajo vse dosedanje predstave o udeležbi delovnih ljudi pri upravljanju svoje dežele in o pravicah delovnega človeka.

V veliki borbi za gmotna bogastva, ki naj služijo za boljše življenje delovnega človeka, smo se znašli iz oči v oči z zaostalim gospodarstvom, ki je resna ovira hitrega in polnega uresničanja ciljev naše revolucije. Z ogromnimi napori milijonov delovnih ljudi smo postavili temelje industrijskega razvoja naše dežele in s tem zagotovili solidno osnovo tudi za njeno politično neodvisnost. Ustvarili smo pota za nadaljnji nagel ekonomski razvoj naše dežele — nekoč dežele revnih ljudi in cenene delovne sile kljub obilici naravnih bogastev, sedaj dežele, pred katero stoji bodočnost popolnoma drugačnega življenja delovnega človeka. Ne dovoliti zastoja na nobenem področju, izkoristiti vse sile in naravna bogastva, vse pa z namenom, da dvignemo življenjski standard delovnega človeka — to je novo polje borb, sredi katerih stojimo danes na liniji uresničevanja ciljev naše revolucije.

29. november dobiva vsako leto novo vsebino, kajti pojem svobodne in neodvisne socialistične Jugoslavije obsega naše najlepše želje za srečno bodočnost in napredek naše socialistične skupnosti, za katero se borimo z vsemi svojimi silami.

Naša ekonomska politika

(Prinašamo del zapiskov iz razprave na plenumu Centralnega komiteja Zveze komunistov Hrvatske v Zagrebu 15. X. 1955 in na konferenci aktivna komunistov Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije v Ljubljani 18. X. 1955. Ti zapiski so v celoti objavljeni v poslednji številki »Komunist« pod naslovom »O vlogi komunistov pri graditvi našega družbenega in državnega sistema«.)

»Naše sedanje objektivne težave niso posledica kakih napak v dosednji gospodarski politiki, niti niso posledica sprememb v sistemu, kakor tu in tam slišimo. So samo odsev naše gospodarske stvarnosti in materialnih možnosti ter logična posledica našega zavestnega dela za pospešeno industrializacijo zaostale dežele.

V naših razmerah smo se morali odločiti predvsem za graditev težke industrije, ki naj bo temelj za industrializacijo še drugih področij, za razvoj kmetijstva itd. itd. Izkazalo se je, da je bila ta politika ne le upravičena, temveč tudi edina možna. Takrat druge poti nismo imeli. Če bi se, teoretično govoreč, spet znašli v istem položaju kot smo bili tedaj, bi se morali v bistvu odločiti za isto politiko.

Jasno je, da nikakor ni nujno, da gre vsaka država v socializem prav po tej poti. Toda nerazvita dežela, ki pri graditvi svojega gospodarstva ne more računati na kako pomoč od zunaj niti na daljše razdobje mirnega napredka, in takšen je bil takrat primer Jugoslavije, se mora odločiti predvsem za graditev osnovne industrije, to pa toliko prej, če se razvija v razmerah, kakršne so bile naše, to je pod stalnim zunanjim pritiskom.

Vendar je bil tudi v našem početnem gospodarskem načrtu iz leta 1947, ki je bil sicer v bistvu usmerjen v osnovno industrijo, predviden tudi ustrezen, čeprav skromnejši, razvoj še drugih gospodarskih vej, kakor n. pr. kmetijstva, industrije za široko potrošnjo, trgovine itd. Zaradi položaja, v katerem smo se znašli po letu 1948/49, smo morali zmanjšati načrtno naloge, ki so se tikale kmetijstva in industrije za široko potrošnjo, in se še močneje usmeriti v osnovno industrijo. Prisiljeni smo bili, da deloma in začasno opustimo tudi nujno obnovo starih industrijskih zmogljivosti, da bi tako še bolj pospešili graditev osnovne industrije. Pravzaprav smo šele 1953. leta začeli nekaj več

uporabljati amortizacijska sredstva za delno vzdrževanje in obnovo obstoječe industrije.

Ko je v zadnjih letih naša industrija začela na novo razvijati svoje zmogljivosti, so se pokazale vse dobre strani naše gospodarske politike, do izraza pa so prišle tudi negativne posledice enostranosti našega povojnega razvoja.

Tu ne bom govoril o dobrih straneh, ker jih poznamo. Rajši se bom zadržal pri nekaterih negativnih pojavih, ki spremljajo uresničevanje naše gospodarske politike, pa niso zadosti razjasnjeni.

Usmeritev našega gospodarskega načrta v osnovno industrijo je sama po sebi privedla do raznih neskladnosti, ki jih čutimo na različnih področjih. Nekatero gospodarske dejavnosti, kot n. pr. promet, trgovina in njena opremljenost itd., se niso dovolj razvile. Posledica tega je, da ponekod ni mogoče izkoristiti niti razpoložljivih zmogljivosti. Tako se n. pr. zaradi zaostalosti prometa itd. tudi osnovna industrija bori z dokajšnjimi težavami in se le borila z njimi še nekaj let. Takih primerov bi mogel naštet še več. Od vseh neskladnosti pa danes najteže občutimo posledice nesorazmerja med naglico sprememb v družbeno-gospodarskem sestavu prebivalstva Jugoslavije in med hitrostjo naraščanja potrošnih dobrin.

Popis prebivalstva je pokazal, da se je v naši državi nekmetijsko prebivalstvo v času od l. 1948 do leta 1953 povečalo povprečno za 279.000 oseb, medtem ko je bil naravni prirastek vsega prebivalstva v tem času 230.000 oseb. Torej so industrija in ostale nekmetijske dejavnosti poleg vsega prirodnega prirastka prebivalstva vsrkale v teh petih letih skupno še okoli 240.000 prejšnjih kmetov. Takšen razvoj se je nadaljeval še hitreje po letu 1953, ko je delovna sila odhajala iz vasi še hitreje. Leta 1954 je bilo v družbenem sektorju gospodarstva, v državnih organih in ustanovah ter v zasebni obrti zaposlenih skupaj približno 200.000 ljudi več kakor leta 1953, kar pomeni, da se je število prebivalcev, ki žive od nekmetijske dejavnosti, povečalo za nekako 400.000,* medtem ko je bil naravni prirastek vsega prebivalstva po cenitvah za to leto 276.000.

Vprašamo se, ali je tudi narodni dohodek rasel prav tako hitro, kot so ljudje prehajali z vasi v mesto? Dosedanji razvoj kaže, da hitrost, s katero

* Po popisu leta 1953 je približno 46% vsega prebivalstva aktivnega, kar pomeni, da na enega aktivnega prebivalca pride okoli 1,1 vzdrževanega (svojcev, ki ne delajo).

UREDNIŠKI ODBOR »NAŠE SKUPNOSTI«

Nikola Balog, Nikola Čobelić, Ašer Deleon, Kiro Gligorov, Zdenko Has, Mitutin Ivanović, Petar Ivičević, Jovan Janković, Ljubisav Marković, Mirta Mitrović, Ante Novak, Vojin Popović, Janko Smole, Tone Vratuša, Teodor Vujanović, Danilo Vuković, Dušan Vuković.

Predsednik uredniškega odbora: Kiro Gligorov.
Glavni urednik Ljubisav Marković.

UREDNIŠKI ODBOR ZA SLOVENIJO

Ing. Ivo Klemenčič, Vasja Kegej, ing. Viktor Kotnik, Mile Smolinsky, ing. Pavle Zaucer.
Predsednik uredniškega odbora za Slovenijo: ing. Pavle Zaucer.